

Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Directie [redacted]

Postbus 90801

2509 LV Den Haag

Directie [redacted]

Beleidsondersteuning

Postbus 90801

2509 LV Den Haag

Parnassusplein 5

2511 VX Den Haag

T 070 333 44 44

www.inspectieszw.nl

Contactpersoon [redacted]

Onze referentie [redacted]

Datum 20 september 2021

Betreft Antwoordbrief U&H toets asbestregelgeving
(gecorrigeerde versie)

Geachte [redacted]

Op 11 februari 2021 heeft u de Inspectie SZW het ontwerpbesluit van het Arbeidsomstandighedenbesluit alsmede enkele technische wijzigingen van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 en het Bouwbesluit 2012 en de daarmee samenhangende wijziging van de Arbeidsomstandighedenregeling toegezonden met het verzoek deze te beoordelen op de aspecten van uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Op 6 mei 2021 heb ik uw verzoek behandeld en aangegeven dat ten aanzien van de impact op het toezicht en de daarmee gemoeide capaciteit een reactie nog zal volgen.

In afstemming met uw medewerker ontvangt u bij deze een gecorrigeerde brief + gecorrigeerde bijlage.

Zoals in mijn brief van 6 mei 2021 aangegeven kan ik u medelen dat het ontwerpbesluit uitvoerbaar en handhaafbaar is bevonden door de Inspectie SZW, mits het ministerie van SZW een goede implementatie van de wijzigingen door de betrokken branches en bedrijven zal bevorderen (denk aan training en instructies). Hierbij is van belang dat een nieuwe doelgroep ontstaat die zich kan gaan richten op asbestsaneringen. Voor deze nieuwe doelgroep moet helder en duidelijk zijn wat van hen wordt verwacht. Hierbij is belangrijk dat de categorie A saneringen (RKL2) speciale aandacht behoeven. Ook heb ik aangegeven dat voor die gevallen waar geen werkplan verplicht is, het niet werken volgens de vastgestelde werkmethode een directe overtreding oplevert.

Wat betreft de capaciteitsvraag bericht ik u als volgt. De wijziging/ het conceptvoorstel brengt een verdunning in het toezicht op saneringen in categorie A, risicoklasse 2 met zich mee. Enerzijds vervalt het toezicht van de Certificerende Instellingen op een deel van de klasse 2-saneringen, namelijk de verwijdering van asbesttoepassingen die als zgn. A-toepassingen worden gecategoriseerd. Anderzijds wordt de potentiële doelgroep van bedrijven die asbest saneren in klasse 2 saneringen van A-toepassingen, vele malen groter. Daarnaast zal het toezicht juist versterkt worden voor de toepassingen in risicoklasse 1, die onder categorie B gaan vallen.

Deze verschuiven nu namelijk van buiten naar binnen het gecertificeerde stelsel, waarop de Certificerende Instellingen mede toezicht houden. De inschatting is echter dat de omvang van klasse 2/ categorie A toepassingen groter is dan die van klasse 1/categorie B toepassingen.

Directie [redacted]

Datum

20 september 2021

Onze referentie [redacted]

De netto verdunning in het toezicht wordt deels, maar niet volledig, gecompenseerd door het uitbreiden van de taken van geaccrediteerde laboratoria. Aangezien de Inspectie SZW haar beschikbare en beperkte capaciteit risicogericht inzet, betekent dit dat hierbij een afgewogen keuze zal moeten worden gemaakt tussen toezicht op de niet-gecertificeerde bedrijven en toezicht op de gecertificeerde bedrijven. Het risicogericht inspecteren zal (vrijwel) uitsluitend inspecties van gecertificeerde bedrijven betekenen, deze bedrijven mogen de in potentie meest risicovolle saneringen (type B) uitvoeren. De Inspectie SZW inspecteert dan niet of nauwelijks bij de niet-gecertificeerde bedrijven, hoewel deze bedrijven bij saneringen van type A in risicoklasse 2 ook wel degelijk de grenswaarde kunnen overschrijden. Tegelijk geldt dat de toevoeging van een substantiële groep bedrijven het ook wenselijk maakt in enige mate zicht daarop te krijgen en houden. Dat vergt dan een extra inzet van capaciteit. De omvang laat zich niet exact vaststellen. Deze is uitvloeisel van een aantal aannames. Concreet komt dit neer op een extra beslag van 5fte van de Inspectie SZW met een bijbehorende budgettaire claim van € 550.000,-. In de bijlage vindt u de toelichting op deze capaciteitsclaim.

Tot slot kan de Inspectie SZW niet overzien of de geplande wijzigingen gevolgen hebben voor de informatie die via het koppelvlak met RWS aan ons wordt doorgestuurd, of er nog wijzigingen of uitbreidingen van dat koppelvlak nodig zijn. Graag het verzoek aan uw medewerkers om dit mee te inventariseren in de analysefase die de komende tijd gaat lopen en deze mogelijke wijzigingen/aanpassingen in het koppelvlak mee te laten begroten en door RWS te laten uitvoeren.

Naast voorgaande punten heeft de Inspectie SZW enkele aanvullende vragen en opmerkingen (zie bijlage). Voor eventuele toelichting gaan mijn medewerkers graag met u (uw medewerkers) in gesprek.

Met vriendelijke groet,

b/a

[redacted]
Directeur APS

U&H toets asbestregelgeving – gecorrigeerde versie
Aanvullende vragen/opmerkingen van de Inspectie SZW – 7 september 2021
Contactpersoon: [REDACTED]

Aanvullende vragen/opmerkingen:

1. 4.54d, tiende lid (huidig) bepaalt: In afwijking van het zevende lid kan een persoon die werkzaam is als machinist en die in die hoedanigheid asbest verplaatst waardoor sprake kan zijn van werkzaamheden als bedoeld in artikel 4.54a, eerste lid, onderdeel b of c, zonder het certificaat vakbekwaamheid voor het verwijderen van asbest werkzaam zijn, mits: (...)

In de U&H toets pagina 7 is de volgende wijziging vermeld: in de aanhef van het tiende lid vervalt 'asbest verplaatst waardoor sprake kan zijn van' en vervalt 'onderdeel b of c,'.

Dan komt het artikel er dus zo uit te zien:

In afwijking van het zevende lid kan een persoon die werkzaam is als machinist en die in die hoedanigheid ~~asbest verplaatst waardoor sprake kan zijn van~~ werkzaamheden als bedoeld in artikel 4.54a, eerste lid, ~~onder b of c~~, zonder het certificaat vakbekwaamheid voor het verwijderen van asbest werkzaam zijn, mits: (...)

Vraag: Het woord verricht (als in werkzaamheden verricht) lijkt te ontbreken. Klopt dat?

2. Artikel 4.51a, Arbobesluit is behoorlijk gewijzigd en er is nu een nieuw artikel 4.51b, Arbobesluit (eindbeoordeling buitenlucht). Vraag is hoe om te gaan met recidive en een eventueel besluit waarschuwing preventieve stillegging? Indien in het verleden een overtreding van bijvoorbeeld 4.51a, derde lid, Arbobesluit (buitenlucht) is geconstateerd, zou dit in de gewijzigde regelgeving een overtreding van 4.51b, eerste lid, Arbobesluit opleveren.

Vraag: Is er dan nog sprake van recidive en kan een waarschuwing preventieve stillegging worden gegeven vanwege herhaling van de overtreding?

3. Opmerking: De implementatie van de wijzigingen zal niet vanzelf gaan; ondersteuning hiervan vanuit de beleidsdirectie G&VW door flankerende activiteiten zal naar inschatting van Inspectie SZW nodig zijn. De wetgever zal moeten zorgen voor betrokkenheid bij en verantwoordelijkheid voor branches voor het organiseren van training en instructie. Dit zeker ook gegeven het feit dat er een nieuwe doelgroep ontstaat die zich kan gaan richten op asbestsaneringen. Asbestverwijderingswerkzaamheden bij een asbesttoepassing in categorie A kunnen straks ook door bijvoorbeeld een schilderbedrijf worden uitgevoerd. Voor deze nieuwe doelgroep moet helder en duidelijk zijn, wat van haar mag worden verwacht. Bij de implementatie moet hier aandacht voor zijn, mede gezien de zorgen hierover vanuit de inspecteurs van de Inspectie SZW.
4. Opmerking: Het nieuwe instrument SMA-rt Nieuwe Stijl is aanzienlijk accurater dan het huidige SMA-rt instrument, maar daarmee ook minder eenvoudig. De asbestinventarisatiebureaus en de verwijderingsbedrijven die waarschijnlijk de voornaamste gebruikers van het nieuwe instrument worden, zullen moeten worden geïnstrueerd in het gebruik. Dit is des te meer het geval, omdat de asbestverwijderingsbedrijven in het nieuwe stelsel een rol krijgen in het vaststellen van de definitieve risicoklasse, op basis van de bevindingen van het inventarisatiebureau (soort en hoeveelheid asbest, voorlopige risicoklasse), en de specifieke verwijderingsmethode die het verwijderingsbedrijf voorziet.
5. Opmerking: Het toezicht op asbestverwijdering kan op onderdelen aanzienlijk verdunnen; met name kan dit een risico zijn in de situaties die terecht komen in risicoklasse 2, voor toepassingen van categorie A, waarbij het toezicht door de Certificerende Instellingen vervalt.

Enerzijds vervalt het toezicht van de Certificerende Instellingen (C.I.'s) op een deel van de klasse 2-saneringen, namelijk de verwijdering van asbesttoepassingen die als zgn. A-toepassingen worden gecategoriseerd. Anderzijds wordt de potentiële doelgroep van bedrijven die asbest saneren in klasse 2 saneringen van A-toepassingen, vele malen groter. Daarnaast zal het toezicht juist versterkt worden voor de toepassingen in risicoklasse 1, die onder categorie B. gaan vallen. Deze verschuiven nu nl. 'van buiten naar binnen' het gecertificeerde stelsel, waarop de C.I.'s mede toezicht houden. De inschatting is echter, dat de omvang van 'klasse 2/ categorie A' toepassingen groter is dan die van 'klasse 1 categorie B' toepassingen.

De netto verdunning in het toezicht wordt wellicht deels, maar niet volledig, gecompenseerd door het uitbreiden van de taken van geaccrediteerde laboratoria. Aangezien de Inspectie haar beperkte capaciteit risicogericht zal moeten inzetten, betekent dit dat zij een afgewogen keuze zal moeten maken tussen toezicht op de niet-gecertificeerde bedrijven versus de gecertificeerde bedrijven. In elk geval leidt dit tot minder toezicht op bepaalde saneringswerkzaamheden, die - weliswaar in de lagere regionen - van risicoklasse 2 vallen. Strikt genomen beperkt dit effect niet zozeer de handhaafbaarheid op zich, maar brengt het wel een zeker risico met zich mee voor de mate van naleving van de wet- en regelgeving. Zoals in de antwoordbrief weergegeven is dan ook een capaciteitsclaim hiervoor nodig.

6. Toelichting capaciteitsclaim: Wat betreft de verwachte aantallen cat. A/ klasse 2 saneringen, gaat het volgens zeer ruwe schattingen van TNO en het bureau Panteia, over ruwweg 27.000 saneringen per jaar (bron: Impact analyse Panteia). Als Inspectie SZW de verdunning in het toezicht op deze saneringen enigszins zou willen compenseren, dan zou op z'n minst bij 1% van deze saneringen een inspectie gehouden moeten worden. In totaal gaat het dan om 270 extra inspecties, waarvoor naar schatting een additionele capaciteit van 4 inspecteurs nodig zou zijn binnen het programma Asbest. Vanwege het meebewegen van de rest van de organisatie zal deze met ongeveer 1.2 fte mee moeten stijgen, ofwel afgerond totaal 5fte. Per fte is het € 110.000 en daarom de budgettaire claim van € 550.000.

Artikelsgewijs:

Arbeidsomstandighedenbesluit

1. AB Art. 4.47b

Lid 3 luidt nu: *"De eindbeoordeling, bedoeld in het tweede lid, betreft een visuele inspectie waarbij is vastgesteld dat het te verwijderen asbest niet meer visueel waarneembaar is, met inachtneming van artikel 4.48a, vierde lid"*.

De formulering "...te verwijderen asbest..." zou verwarrend kunnen zijn. Strikt genomen is het "Het in de asbestinventarisatie als te verwijderen aangemerkte asbest". Overweeg aanpassing; geen hoofdpunt evenwel.

2. AB Art. 4.47c

Opgemerkt is, dat te overwegen valt om in de melding ook te laten vermelden of het te verwijderen asbest type A of type B toepassingen betreft. Nu is wel een eis dat het type asbest beschreven moet worden. Hieruit vloeit voort dat het om type A of B gaat. Om de duidelijkheid voor de handhaver te vergroten, zou deze type-aanduiding direct ook toegevoegd kunnen worden in de melding.

3. AB art. 4.50

Lid 2 wordt niet gewijzigd en luidt:

Indien een inventarisatierapport als bedoeld in [artikel 4.54a, derde lid](#), is opgesteld, worden de resultaten van dat rapport opgenomen in het werkplan

Inspectie SZW signaleert dat de zinsnede "de resultaten" door bedrijven vaak te 'smal' wordt geïnterpreteerd. Uitsluitend het soort, type, en de hoeveelheid asbest en de risicoklasse worden dan opgenomen. Soms wordt zelfs gesteld dat alleen de risicoklasse al voldoende zou zijn als "resultaat".

Lid 4 geeft nu de mogelijkheid om nadere eisen te stellen aan de inhoud van het Werkplan. Dit moet nog nader worden bepaald in de Arboregeling, maar biedt goede mogelijkheden om hierin helderheid te verschaffen. Zodra dit in de AR is geregeld, voorziet Inspectie SZW een versterking van de handhaafbaarheid. Het zou goed zijn, dit voortvarend op te pakken.

4. AB art. 4.51a

Lid 3: "te verwijderen asbest": zie opm. bij AB art. 4.47b.

Lid 5: In de ministeriele regeling t.z.t. liefst ook verwijzen naar de genormaliseerde methode, i.c. NEN2990; ofwel naar versie 2020, ofwel - liever nog - een dynamische verwijzing, om te voorkómen dat het te lang duurt voordat toepassing van een nieuwe versie van een NEN-norm kan worden "afgedwongen".

5. AB art. 4.51b

Lid 1: "te verwijderen asbest": zie opm. bij AB art. 4.47b.

Lid 2: de formulering "... *visuele inspectie* uitgevoerd op de aanwezigheid van asbest teneinde vast te stellen dat de concentratie asbest niet hoger is dan *honderd milligram per kilogram droge stof*...".

Al eerder is vastgesteld dat het visueel niet is vast te stellen dat de concentratie niet hoger is dan 100 mg/kg droge stof; ook niet door een handhavingsinstantie. Aanbevolen wordt, hier op een later moment nog eens naar te kijken.

6. AB art. 4.54b

Opgemerkt wordt, dat in geval van het object "zeeschepen" geen uitzondering op de asbestinventarisatie gemaakt zou moeten worden voor schepen die na 1994 gebouwd zijn. Dit omdat enerzijds schepen die in het buitenland na 1994 gebouwd zijn, nog asbest kunnen bevatten, en anderzijds dat ook schepen die in Nederland na 1994 zijn gebouwd nog asbest kunnen bevatten indien zij in het buitenland zijn geweest voor onderhoud of reparatie.

Ten aanzien van de nieuw ingevoegde onderdelen j1 en j2:

Met de sector was – meent Inspectie SZW – overeen gekomen dat deze nieuwe uitzonderingen niet eerder zouden ingaan, dan nadat de bijbehorende werkmethoden voor landelijke validatie zijn goedgekeurd door het VIP Asbest. Hoe ziet G&VW dit?

7. AB art. 4.54d

10^e lid: liefst z.s.m. de bijbehorende aanpassing van de AR 4.29a implementeren.

Arbeidsomstandighedenregeling

8. AR art. 4.30c

Door de positief geformuleerde tekst - alleen de genoemde toepassingen vallen onder categorie B.; de rest onder A. - ontstaan in eerste instantie vragen omtrent de inschaling van diverse typen toepassingen. Met de tekst van de toelichting erbij is het echter wel duidelijk.

Inspectie SZW signaleert wel dat nog één 'toepassing' niet wordt genoemd: verontreinigingen.

Verhelderd zou moeten worden of 'verontreinigingen' vallen onder onderdeel "f. Niet-gebonden asbesttoepassingen".

Onderdeel c., "sterk verweerd".

Het begrip 'sterk verweerd' is niet nader gedefinieerd, maar het nieuwe instrument SMA-rt Nieuwe Stijl bevat deze nadere definiëring wel. Echter, SMA-rt NS zal door het inventarisatiebureau pas worden ingevuld nádat de asbestinventarisatie is afgerond. Wellicht is hier daarom toch een verwijzing nodig, b.v. "...zoals gedefinieerd in het in AR art. 4.30a aangewezen instrument".

Onderdeel d. m.b.t. pakkingen

In eerdere teksten werd gesproken over "kleinschalige pakkingen". Nu zijn enkele specifieke pakkingtypen, die als kleinschalig gelden, uitgezonderd. Dit is een verheldering die de handhaafbaarheid verbetert.

Einde bericht.